

گردآوری و تدوین
کیهان خانجانی

کتابتِ روایت

(درس گفتارهای داستان)

با مقاله‌هایی از:

میرا مهدی آریان، کورش اسدی، منیرالدین بیروتنی،
محمد تفریح، آرشه چهارمحالیان، محمد حسینی،
محمود حسین‌زاد، و تراب خسروی، عدنان دانشیار،
عنایت سمیع، محمد سرفقی، مهدی غبرایی،
سیاوش گلشیری، سمس لنگ‌ودی، علیرضا نیکویی

سرشناسه: خانجانی، کیهان، ۱۳۵۲، -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: کتابت روایت: (درس گفتارهای داستان) // امیر احمدی آریان... [و دیگران]:
گردآوری و تدوین کیهان خانجانی؛ ویراستار کاوه اکبری.

مشخصات نشر: تهران: تهران: آگه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۱۳ ص: ۲۱×۲۱ س.م.

شابک: 978-964-329-313-0

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: امیر احمدی آریان، کورش اسدی، منیرالدین بیروتنی، محمد تقوی، آتفه چهارمحالیان،

محمد حسینی، محمود حسینی زاد...

عنوان دیگر: درس گفتارهای داستان.

موضوع: داستان نویسی - مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع: Fiction--Authorship--Adresses, essays, Lectures

موضوع: داستان نویسی - تاریخ

موضوع: Fiction--Authorship--History

موضوع: داستان نویسی - مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع: Persian fiction--Adresses, essays, lectures

شناسه افزوده: احمدی آریان، امیر، ۱۳۵۸ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵، ۲۰۰۳، ۳۳۵۴

رده‌بندی دیویی: ۸۰۰/۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۵۵

کتابت روایت (درس گفتارهای داستان)

گردآوری و تدوین: کیهان خانجانی

چاپ یکم: پاییز ۱۳۹۵؛ آماده‌سازی، حروف‌نگاری و نظارت بر چاپ: دفتر نشر آگه

(ویراستار: کاوه اکبری؛ نمونه‌خوان: فرهاد گلچین؛ صفحه‌آرا: فرهاد گلچین؛ ویراستار: فرهاد گلچین)

طراح جلد: محمودرضا لطیفی

چاپ و صحافی: فرهنگ‌بان

شمارگان: ۱,۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

نشر آگه

خیابان فلسطین، بین انقلاب و بزرگمهر، شماره‌ی ۳۴۰/۱، واحد ۳

تلفن: ۶۶۹۷۴۸۸۴ و ۶۶۴۶۳۱۵۵

ایمیل: info@agahpub.ir

اینستاگرام: @agahpub

فروش اینترنتی: www.agahbookshop.ir

قیمت: ۱۴,۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷	پیش‌گفتار
۹	بخش یکم: متون کهن و داستان کنون
	در اهمیت متون مقدس بینامتنیت
۱۱	امیر احمدی آریان
	صخره‌های باستانی (شرحی در ستایش داستان قدیم)
۱۷	کوروش اسدی
	تأثیر متون کهن بر داستان امروز
۲۵	منیرالدین بیرونی
	رابطهٔ سبک و درون‌مایه در چهار مقاله و کلیله و دمنه
۴۳	آتفه چهارمحالیان
	فرهنگ سبزه از شاهنامه تا کوچه (تبارشناسی شخصیت پردازی سبزه و سبزه‌د)
۵۷	محمد حسینی
	داروی ایجاز به تجویز بیهقی
۶۵	محمود حسینی‌زاد
	آسیب‌شناسی سبزه تکوینی حکایت تا داستان امروز فارسی
۷۷	ابوتراب خسروی
	گذری بر سیمای جنگ در کتاب‌های تاریخی فارسی
۸۵	محمد شریفی

بینامتنیت؛ گسترش افق‌ها و امکان‌ها

۱۱۵

علیرضا نیکویی

۱۲۷

بخش دوم: پیرامون داستان

منتقد داستان (نویسنده حرفه‌ای کیست؟ یا نفت، دلار، خاله‌بازی)

۱۲۹

محمد تقوی

مکان داستان: بوطیقای شهر

۱۴۳

عدنان دانشیار

مرگ مدرن در داستان تولد مرگ

۱۶۱

عنایت سمیعی

ما و جهانی شدن: داستان (آسیب‌شناسی داستان ایرانی در قیاس با ژاپن)

۱۷۱

مهدی غبرایی

مدرنیسم و پسا مدرنیسم در داستان اشتراک‌ها و افتراق‌های مؤلفه‌های آن‌ها

۱۷۹

سیاوش گلشیری

شاعرانگی و داستان: داستان شاعران

۱۹۷

شمس لنگرودی

پیش‌گفتار

گردآوری کتاب روایت از آن‌جا آغاز شد که به چالش کشیدن مباحث داستان‌نویسی نیاز به دستان تخصصی در این عرصه را برای مان رقم زد. پس میزبان شدیم و سه‌هنگ آن هم به کانون داستان «چهارشنبه رشت» که از سال ۱۳۸۲ در مؤسسه مطالعاتی «خانه فرهنگ گیلان» کارش را آغاز کرده و پی گرفته است با:

- نشست داستان (بی‌انقطاع هر هفته چهارشنبه، چهار ساعت)؛
- انتشار پانزده شماره نشریه ویژه ادبیات (که بالاچار متوقف ماند)؛
- چاپ مجموعه داستان اعضا (هشت جلد) نشر فرهنگ ایلیا در گیلان و پنج جلد با نشر به‌نگار در تهران و دوازده جلد با دیگر ناشران پایتخت)؛
- آیین رونمایی این کتاب‌ها به همراه سخنرانی داستان‌خوانی؛
- چند دوره کارگاه خوانش قصه‌های کهن و تبدیل آن‌ها به «داستان مدرن»؛
- تدوین اساس‌نامه راه‌اندازی جایزه ادبی سپیدرود؛
- و دعوت از میهمانان نویسنده داستان و مدرس داستان و متعدد داستان، و مترجم داستان که پایه این کتاب شد.

ضبط و پیاده‌سازی و تبدیل گفتار محاوره و حروف‌نگاری و تدوین و ویرایش صورت گرفت تا که متن حاضر حاضر شود. برخی مقال‌شان را از سر نوشتند و باقی، جای‌جای، دستی بر آن کشیدند و رسایش کردند.

اینکه به سالیان دوران هشت سال چه و چه ها گذشت بر ما از دعوت میهمانان و گردهم آوردن اهل داستان، بماند تا به مجالش؛ اما در این راه ممنونیم از و مذیونیم به آن اعضای کانون که عافیت اندیشی نکردند و به روح جمعی و خاطرات خود احترام گذاردند و ماندند؛ چراکه نیروی انسانی فرهنگی، به زیر سقف مشترک، با حرف مشترک، برای اکنون و آتی مشترک، اصل اصیل است و باقی، فرع.

ما در داریم جلدهای آتی درس گفتار که در حال گردآوری است، شکل مطلوب باشد و به چاپ درآید. چراکه آثار گفتاری و نوشتاری در زمینه داستان نویسی بسیار کم تر است. ترجمه آن، و جای مثال و مصادیق داستان ایرانی در آنها خالی.

در پایان به شما عرض می کنم:

- آقای شهاب احمد پور بهر آماده سازی متن ها زحمت برد.
- نشر آگه و جناب احمد نبوی و راهتمایی هایش و سرکار خانم لیلا حسین خانی که اطمینان کامل را بر مجموعه را پذیرفت.
- میهمانانی که از سر آرمان داستان، عصر میهمان ما بودند. باشد که نام شان به اعصار بماند.

کیهان خانجانی

در پایان نود و چهار ایرانی